

Inhoud

Hoofdrolspelers 13

Inleiding 19

HOOFDSTUK 1

True Blue 27

HOOFDSTUK 2

Een nieuw begin voor het Amerikaanse wielrennen 40

HOOFDSTUK 3

Passie om te winnen 63

HOOFDSTUK 4

Het eerste miljoen 84

HOOFDSTUK 5

Teamwork 110

HOOFDSTUK 6

Sit-in en zadelpijn 134

HOOFDSTUK 7

Lance Armstrong NV 165

HOOFDSTUK 8

Hematocriet en hypocriet 181

HOOFDSTUK 9

Wanklanken en de waterdrager 204

HOOFDSTUK 10

Een nieuwe versnelling 229

HOOFDSTUK 11

Adieu en val dood 254

HOOFDSTUK 12

De comeback (alweer) 281

HOOFDSTUK 13

Verraad 303

HOOFDSTUK 14

De achtervolging 325

HOOFDSTUK 15

Verschroeide aarde 344

HOOFDSTUK 16

Geen klikspaan 372

Nawoord 397

Dankbetuigingen 404

Noten en bronnen 406

Register 429

Hoofdrolspelers

Dramatis personae

USADA – Het Amerikaanse antidopingagentschap dat door de overheid wordt gefinancierd en is gevestigd in Colorado Springs in Colorado; het houdt toezicht op de antidopingmaatregelen in de olympische sporten in de Verenigde Staten.

UCI – De Internationale Wielervedunie, het hoogste bestuurslichaam van de wielersport dat is gevestigd in Aigle in Zwitserland; het is opgericht om de wielersport te promoten, maar is ook verantwoordelijk voor het antidopingbeleid in de wielersport.

Betsy Andreu – De eigenzinnige, lichtgeraakte vrouw van Frankie Andreu; huisvrouw met drie kinderen in Dearborn, Michigan.

Frankie Andreu – In Michigan geboren wielrenner van Motorola met een slungelig lichaam en een diepe stem; hij woonde met Lance in Como in Italië en werd in 1999 de wegkapitein van de us Postalploeg.

Kristin Richard Armstrong – Ambitieuze pr-manager uit een gegoede familie die Lance in 1997 ontmoette in Austin, Texas, kort nadat hij met zijn chemotherapie klaar was; na hun huwelijk in 1998 stopte ze met werken om voor hun zoon en tweelingdochters te zorgen toen ze aan de Franse Riviera en in Gerona (Spanje) woonden.

Terry Keith Armstrong – Stiefvader van Lance; hij adopteerde Lance al snel nadat hij in 1974 met Linda Mooneyham was getrouwd.

Arnie Baker – Wierlercoach en fan van Floyd Landis; gepensioneerd arts in San Diego.

Michael Ball – Voormalig veldrijder en modekoning in Los Angeles; richtte als eigenaar en sponsor in 2007 Rock Racing op, werd door FDA-medewerker Jeff Novitzky op de korrel genomen tijdens zijn onderzoek naar het gebruik van stimulerende middelen in de wielersport.

Michael Barry – Ploeggenoot van Lance van 2002 tot 2005 die veel wist uit het dopingtijdperk; hij schreef een ooggetuigenverslag van zijn carrière in de ploeg van Lance (*Inside the Postal Bus*) zonder het dopinggebruik in de ploeg te vermelden.

William ‘Bill’ Bock III – Hoofdjurist van USADA, een advocaat met een zachte stem die in Texas is geboren en in Indiana is opgegroeid. Bock heeft jarenlang sporters vertegenwoordigd en werd in 2007 de hoofdjurist van USADA.

Edward ‘Eddie B.’ Borysewicz – Knorrige wierlercoach die vanuit Polen naar de vs emigreerde; hij gebruikte Oostblokmethodes toen hij onder anderen Greg LeMond en Lance Armstrong coachte. Eddie B. overtuigde de achttienjarige Lance ervan in 1990 een contract te tekenen bij Subaru-Montgomery; dat was diens eerste wierlercontract.

Johan Bruyneel – In België geboren voormalige wegwielrenner die de ploegleider werd van de us Postalploeg; later was hij dat ook bij de ploegen van Discovery Channel, Astana en RadioShack-Nissan.

Chris Carmichael – Coach van de nationale jeugdselectie van de vs die Lance in 1991 bij de ploeg haalde; hij werd bekend als de wierlercoach van Lance.

Edward Coyle – Onderzoeker aan de Universiteit van Texas die Lance van 1992 tot 1999 bestudeerde in een sportlaboratorium. Zijn bevinding dat Lance na zijn kanker een efficiëntere wielrenner was geworden, met van nature een hogere vo_2max dan een gemiddelde man, werd door veel media voor waar aangenomen. Hij gaf in 2008 toe dat er een ‘kleine fout’ in zijn berekeningen zat.

Rick Crawford – In 1985 een van de eerste (onbetaalde) coaches van Lance en diens mentor; hij vestigde zich in Dallas als beroepstriatleet.

Sheryl Crow – Zangeres en songwriter uit Missouri die in 2003 een relatie kreeg met Lance en zich in 2005 met hem verloofde. Ze gingen vóór hun geplande huwelijk in 2006 uit elkaar.

Mark Fabiani – De crisismanager en pr-man die door Lance in 2010 werd ingehuurd; een gladde advocaat die bekend werd als ‘de Rampenkampioen’ toen hij als speciale adviseur voor president Clinton werkte tijdens het Whitewateronderzoek in het begin van de jaren 1990.

Michele Ferrari – Italiaanse sportarts en wiskundige die tijdens een interview in 1994 een schandaal veroorzaakte toen hij zei dat epo niet gevaarlijker was dan sinaasappelsap. Hij werd in 1995 de persoonlijke trainer van Lance.

Jeffrey C. Garvey – Oprichter en voorzitter van de Lance Armstrong Foundation en medeoprichter van Austin Ventures.

Mark Gorski – Directeur van de us Postalploeg en een van de eigenaars van Tailwind Sports, dat eigenaar was van die ploeg. Gorski werd beroemd toen hij als baanwielrenner in 1984 een gouden medaille won op de Olympische Spelen.

Edward ‘Eddie’ Gunderson – De vrijgevochten biologische vader van Lance. Hij scheidde in 1973 van Linda, toen Lance twee jaar was, na een turbulente relatie waarin sprake was van mishandeling. Hij stierf in 2012.

Tyler Hamilton – Ploeggenoot van Lance in de us Postalploeg. Hij won een medaille tijdens de Olympische Spelen van 2004, maar werd geschorst nadat hij positief was getest. Hij gaf in zijn boek *De wielermaffia* toe dat hij doping had gebruikt.

Robert ‘Bob’ Hamman – Oprichter van sca Promotions, dat Tailwind Sports verzekerde voor de bonussen van Lance als hij de Tour de France zou winnen.

Anna Hansen – Sinds 2008 de vriendin van Lance en de moeder van zijn twee jongste kinderen, Oliva Marie en Maxwell Edward.

Timothy Herman – Hoofd van de juridische staf van Lance. Hij begon in 2004 namens Lance rechtszaken aan te spannen.

George Hincapie – De in New York City geboren meesterknecht en ploeggenoot van Lance, eerst bij Motorola, daarna bij us Postal en ten slotte bij Discovery. Verhuisd naar Greenville, South Carolina.

Steve Johnson – Bestuursvoorzitter en CEO van USA Cycling, ploeggenoot van Armstrong bij Subaru-Montgomery en een voormalige vriend van Thom Weisel.

Linda Mooneyham – De moeder van Lance. Ze is in New Orleans geboren, maar groeide op in Dallas. Lance werd geboren toen zij zeventien jaar was; daardoor heeft ze haar middelbare school niet afgemaakt.

Bart Knaggs – Zakenpartner van Lance en mede-eigenaar van de fietsenwinkel Mellow Johnny's, en een partner in Capital Sports & Entertainment. Is ook wielrenner geweest en was de vriend en het fietsmaatje van Lance in Austin.

John Koriath – Medeoprichter van de Lance Armstrong Foundation en getuige van Lance toen die met Kristin Richard trouwde.

Floyd Landis – Winnaar van de Tour de France in 2006. Hij gaf later toe dat hij doping had gebruikt, waarna zijn titel werd afgenomen. Een magere, roodharige beroepswielrenner, opgevoed als mennoniet, die de vriend en beschermeling van Lance werd toen hij van 2002 tot 2004 voor de us Postalploeg reed. In 2005 ging hij naar de concurrerende Phonakploeg.

Levi Leipheimer – Van 2000 tot 2001 ploeggenoot van Lance bij de us Postalploeg. Na de tweede comeback van Lance als wielrenner reed Leipheimer samen met hem bij Astana en Team Radio Shack.

Greg LeMond – Eerste Amerikaanse winnaar van de Tour de France. Hij won de Tour drie keer. Hij stopte in 1994 als beroepswielrenner.

Robert Luskin – Doorgewinterde advocaat in de juridische staf van Lance; een hoofdrolspeler in Armstrongs aanval op USADA.

Stephanie McIlvain – Contactpersoon voor de wielersport bij Oakley en sinds mensenheugenis bevriend met Lance.

John Thomas 'J.T.' Neal – Excentrieke en zorgzame mentor, vriend en huisbaas van Lance in Austin, Texas, en zijn onbezoldigde persoonlijke masseur. Hij zorgde voor Armstrongs zaken in de vs als Lance in Europa wedstrijden reed.

Jeff Novitzky – Rechercheur bij de Food and Drug Administration die zich bezighield met het gebruik van doping in beroepssporten, inclusief wielrennen. Hij had eerder als rechercheur bij de belastingdienst gewerkt.

Jim 'Och' Ochowicz – Oprichter, directeur en coach van twee Amerikaanse wielerploegen (eerst 7-Eleven en daarna Motorola) die door The South Club Inc. werden geleid. Peetvader van Luke, het oudste kind van Lance.

William 'Bill' J. Stapleton III – Agent en vertrouweling van Lance, een voormalige olympische zwemmer.

Travis Tygart – In Florida geboren CEO van USADA, waarvan hij eerder de juridisch directeur was.

Christian Vande Velde – Ploeggenoot van Lance tijdens de Tour in 1999 en 2001, die ook met Michele Ferrari heeft samengewerkt.

Jonathan Vaughters – Ploeggenoot van Lance bij us Postal. Hij gebruikte doping toen hij met Lance in die ploeg reed. Hij werd later ploegleider, het meest recent bij Garmin-Sharp.

Hein Verbruggen – Nederlandse voorzitter van de UCI van 1999 tot 2005. Daarna werd hij 'erevoorzitter' van de UCI en bleef lid van het uitvoerend comité.

David Walsh – Ierse sportverslaggever en hoofd sportredactie van de Britse krant *The Sunday Times*.

Thomas W. Weisel – Oprichter van de Subaru-Montgomeryploeg en van Tailwind Sports, dat de us Postalploeg leidde. Hij is een superstrijdlustig alfamannetje met dure huizen in Ross (Californië) en Maui (Hawaiï). Hij heeft bijna twintig jaar leiding gegeven aan de investeringsmaatschappij Montgomery Securities te San Francisco.

Paul Willerton – In Illinois geboren wielrenner die in het begin van de

jaren negentig tijdens twee wereldkampioenschappen op de weg als amateur met Lance fietste. Hij werd in 1991 beroeps in Team Z van Greg LeMond.

David ‘Tiger’ Williams – Mede-eigenaar van Tailwind Sports en vriend van Floyd Landis. Hij is een toegewijde wielervan en oprichter van Williams Trading LLC.

David Zabriskie – Ploeggenoot van Lance bij de us Postalploeg die opkeek naar ploegleider Johan Bruyneel.

Inleiding

Een tijdje geleden was de wereld getuige van de dramatische ondergang van een van Amerika's beroemdste sporthelden: Lance Armstrong.

Miljoenen televisiekijkers keken begin 2013 geboeid naar het interview van Oprah Winfrey met Lance, waarin hij een bekentenis aflegde. Hoewel hij Oprah geenszins de volledige waarheid vertelde, was hij over bepaalde onderwerpen open. Voor het eerst gaf hij toe doping te hebben gebruikt en bloedtransfusies te hebben ondergaan om zijn zeven Touroverwinningen te behalen. Ook was het ontroerend toen hij vertelde dat hij zijn dertienjarige zoon, Luke, de oudste van zijn vijf kinderen, had gezegd dat hij moest ophouden zijn vader te verdedigen en tegen mensen te zeggen dat het niet waar was wat ze over zijn vader zeiden – omdat het helaas wél waar was.

Zijn bekentenis riep echter meer vragen op dan dat er vragen door beantwoord werden, deels omdat Armstrong die bekentenis op geen enkele manier in een context plaatste en met geen woord repte over wie hem had geholpen bij het dopinggebruik, over de herkomst van de stimulerende middelen en hoe hij het had klaargespeeld om zijn handelingen zo lang te verhullen, ondanks de honderden controles die hij had ondergaan en de diepgaande onderzoeken van journalisten die zijn ontkenningen niet geloofden.

Met dit boek proberen we deze hiaten op te vullen en een veel vollediger en genuanceerder verhaal te vertellen. Het gaat niet alleen over Armstrong als persoon, als sportman of als iemand die kanker heeft over-

leefd. Ook gaat het niet alleen over doping en bedrog – en niet alleen over sport. We beschouwen het als een verhaal over een zakelijke onderneming die, in elk geval in de ogen van de betrokkenen, te groot was om te kunnen mislukken. We zullen u als lezer meenemen achter de schermen, waar u veel van de renners zult ontmoeten die voor en tegen Armstrong reden, de bestuurders en zakenmensen, de sponsors en juristen die hem gedurende zijn lange carrière omringden, en ten slotte ook de onderzoekers wier inspanningen tot zijn ondergang leidden.

Van de klinieken en laboratoria van schimmige artsen in Spanje tot de duizelingwekkende hellingen van de Tour de France, van het heimelijke dopinggebruik en de bloedtransfusies in hotelkamers en ploegbussen tot extravagante overwinningseveningen in het Musée d'Orsay in Parijs, van Armstrongs opzienbarende comeback na de teelbalkanker die hem bijna fataal was geworden tot het moment dat hij uiteindelijk uit de gratie raakte: ons boek is het eerste diepgaande, grondige verhaal van de verwezenlijking – en teloorgang – van een Amerikaanse icoon. We schetsen ook een beeld van een complot dat de vele deelnemers uit verschillende landen in een periode van vierentwintig jaar honderden miljoenen dollars heeft opgeleverd en dat zich over de hele wereld uitstreckte, van Austin, Washington, Greenwich en Idyllwild tot Nice, Sankt Moritz en Girona.

Het grootste deel van de twintigste eeuw hadden Europeanen de wielersport gedomineerd, en zij werden de meest hartstochtelijke fans. In Europa was het wielrennen echter grotendeels een sport voor de arbeidersklasse. Beroepsrenners kwamen uit kleine dorpjes of uit arme stedelijke gebieden, en dat was te zien aan de betalingen. Nog in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw verdienden enkele van de grootste renners aller tijden, zoals Bernard Hinault en Eddy Merckx, bedragen die zelfs tweederangs beroepsrenners in de eerste jaren van de eenentwintigste eeuw een lachertje zouden hebben gevonden.

Tientallen jaren hadden slechts heel weinig mensen in Amerika belangstelling voor het wielrennen. Maar toen dat eenmaal begon te veranderen, waren het de Amerikanen – de nieuwkomers in de wielrennerij –

die de sport financieel voor altijd op zijn kop zetten. Ze streken de hoogste salarissen op die ooit in de sport waren betaald. Het eerste miljoenensalaris uit de wielrennerij was in 1991 voor Greg LeMond, een Amerikaan die de Tour drie keer won nadat hij op negentienjarige leeftijd naar Frankrijk was verhuisd.¹ Toen kwam Armstrong, die voor ploegen met grote Amerikaanse sponsors reed – waaronder de Amerikaanse posterijen, de us Postal Service, en bedrijven als televisiezender Discovery Channel – en die dankzij de vorstelijke financiële ondersteuning zijn basisinkomen in 2004 kon verhogen tot 4,5 miljoen dollar en zijn bonussen tot 10 miljoen dollar.² Armstrongs salaris vormde slechts een fractie van zijn totale inkomen vanwege de uiterst lucratieve sponsorcontracten die hij afsloot, alleen al in dat jaar ter waarde van 16,5 miljoen dollar.³

Als we Armstrongs opkomst en ondergang vanuit zakelijk perspectief bekijken, zien we hem als instrument én begunstigde van de ambities van een kleine groep Amerikanen die van Amerika een grote speler wilden maken in wat tot dan toe een overwegend Europese sport was. Deze mannen stelden zich niet alleen tot doel de sport te domineren, maar ook om deze te vercommercialiseren en om te vormen tot een geldmachine. Armstrong paste perfect bij hun doelstellingen: hij was een unieke combinatie van atletisch talent en nietsontziende gedrevenheid. En toen hij begon te winnen, werd hij de president en de CEO van zijn eigen onderneming: zichzelf rijk en beroemd maken. Met de steun van een heleboel aanhangers, die allemaal met elkaar verbonden waren, bewaakte hij zorgvuldig zijn imago; hij presenteerde zichzelf via de media en sponsoring als een echte Amerikaanse held – een supertalent, iemand die bijna was overleden aan kanker maar de ziekte had overleefd en zijn eerste Tour de France had gewonnen, de oprichter van een liefdadigheidsinstelling waarin miljoenen omgingen en die hoop en ondersteuning bood aan duizenden mensen die aan kanker leden.

In het openbaar was Armstrong echter een heel ander persoon dan privé. De fantastische sportman die zich had ontpopt tot een bestrijder van kanker en een seculiere heilige, had een donkere kant waarvan

slechts heel weinig mensen buiten zijn directe omgeving weet hadden. Hij zet zichzelf neer als een arme underdog, maar hij kwam uit een redelijk welgesteld middenklassegezin waarin hij vanaf jeugdige leeftijd werd verwend, en hij was vanaf zijn vroegste jeugd, die hij doorbracht in het Texaanse Plano, egocentrisch en arrogant. Hoewel Lance altijd op zoek lijkt te zijn geweest naar een vaderfiguur, vond hij het door de jaren heen moeilijk een bestendige relatie aan te gaan met veel van zijn mentoren. Hij omringde zich met vrienden, vriendinnen en zakenpartners, hij had hun aandacht, geruststelling en steun nodig en hunkerde daar zelfs naar. Maar hij had de gewoonte om van veel mensen die hem bewonderden te profiteren.

Dit boek komt voort uit de meer dan honderd interviews die we hebben afgenomen en uit de vele artikelen die we in *The Wall Street Journal* hebben geschreven over Lance en zijn nietsontziende strijd tegen voormalige ploeggenoten, federale onderzoekers en antidopingofficials met betrekking tot beschuldigingen dat hij doping had gebruikt om de Tour te winnen. Ons werk voor de krant was erop gericht om als eersten gedetailleerd verslag te doen van de werkwijze en de cultuur van het dopingprogramma van de us Postalploeg, en als zodanig is het een rol gaan spelen in de gebeurtenissen die tot Armstrongs ondergang zouden leiden.

Voor Armstrong en zijn directe omgeving deed zich begin 2010 het keerpunt voor, toen zijn voormalige ploeggenoot en protégé Floyd Landis bijzonder controversiële e-mails stuurde naar een handjevol mannen met hoge posities in de professionele wielrennerij. In deze mails gaf Landis toe in de jaren dat hij samen met Lance had gereden, prestatiebevorderende middelen en bloed doping te hebben gebruikt, en hij beschuldigde veel van zijn voormalige ploeggenoten van Postal ervan hetzelfde te hebben gedaan. Door Lance te beschrijven als de drijvende kracht achter deze dopingpraktijken, bracht Landis onder woorden wat een paar mensen van de pers al jarenlang vermoedden maar wat niemand had kunnen bewijzen.⁴ Een maand lang bleven Landis' e-mails een goed bewaard geheim. Mensen van de Amerikaanse federale politie, die van het bestaan van de mailtjes wisten en onderzochten of er strafbare feiten

waren gepleegd, hadden Landis opdracht gegeven niet naar buiten te treden met zijn beschuldigingen. Via een informant die nauwe banden had met Amerikaanse wielerofficinals, raakte Reed, in samenwerking met Vanessa, van het bestaan van de mails op de hoogte en wist hij ze te bemachtigen, de echtheid ervan te verifiëren en het verhaal wereldkundig te maken. Het was een exclusieve internationale primeur, onze eerste van vele gedurende de jaren dat we over het onderwerp bleven schrijven.

Om Landis te interviewen bracht Reed twee weken door in het afgelegen plaatsje in het zuiden van Californië waar Landis woonde, ver weg van de publiciteit, in een blokhut met prachtig uitzicht op een met pijnbomen begroeide berghelling – en een grote hoeveelheid afgedankte troep waarmee het terrein bezaaid lag. Het kostte Reed dagen om Landis ertoe te bewegen zijn volledige verhaal te vertellen – en uiteindelijk deed de renner dat, ondanks het feit dat veel van zijn vrienden en vroegere ploeggenoten hem onder druk zetten om zijn mond te houden. Verscheidene maanden later, in augustus 2010, kwamen we met het nieuws dat Landis onder ede had verklaard dat Lance' ploeg de us Postal Service had bedrogen, het bedrijf dat 30 miljoen dollar had uitgegeven om de ploeg te sponsoren. Terwijl we research deden voor de krant, konden we diep in het verhaal duiken en veel belangrijke, maar ook talrijke minder belangrijke betrokkenen langdurig interviewen. We leerden elke sleutelfiguur kennen, sommige zelfs heel goed. Maar niemand oefende natuurlijk meer aantrekkingskracht op ons uit dan Lance.

Lance Armstrong was verscheidene keren bereid met ons te praten in de periode dat we verslag deden van de onderzoeken die er naar hem werden gedaan, al gaf hij ons zelden toestemming hem te citeren of zelfs om wat hij ons vertelde toe te schrijven aan een anonieme bron. De eerste keer kwam als een verrassing. Op een middag in augustus 2010 was Vanessa naar Austin, Texas, gevlogen voor een ontmoeting met Lance' advocaat Tim Herman. Ze zouden elkaar spreken in Trio, het restaurant van het Four Seasons Hotel. Toen ze een paar minuten aan het lunchen waren, kwam Armstrong naar binnen wandelen, en terwijl zijn ex-vrouw

aan een tafel in de buurt ging zitten, mengde hij zich in een uitvoerig gesprek.

Ondanks het feit dat onze gesprekken met hem altijd onder zijn voorwaarden werden gevoerd en zorgvuldig waren gepland om onze mening over hem te beïnvloeden, gaven ze ons meer inzicht in hem dan hij zich misschien heeft gerealiseerd. Als journalisten kwamen we tot de ontdekking dat Lance een fascinerende mix was van openheid en teruggetrokkenheid, van iemand die de touwtjes in handen had en iemand die kwetsbaar leek. Hij leest heel veel, waaronder alles wat er over hem wordt geschreven, en hij leert sommige mensen die over hem schrijven graag beter kennen. Hij weet hoe hij zijn charme in de strijd moet gooien als hij dat wil, maar wanneer hij ergens kwaad over is, kan hij negatief worden en mensen keihard persoonlijk aanvallen, zoals wij verscheidene keren hebben ondervonden.

Dankzij deze gesprekken, en dankzij interviews met allerlei mensen uit zijn omgeving, van zijn beste vrienden tot zijn grootste vijanden, kunt u Lance door dit boek van dichtbij meemaken – van zijn roerige tienerjaren, tot zijn ontwikkeling als een van de besten in zijn sport, tot zijn strijd tegen kanker en het bittere, vreselijke moment dat hij in ongenade viel. U zult ontdekken wat hem ertoe bewoog extreme risico's te nemen en ogenschijnlijk onmogelijke doelen na te streven, wat hem ertoe bracht voortdurend te liegen en te intimideren, anderen te minachten, en verbitterd te strijden tegen mensen die de waarheid spraken.

Hoewel Armstrong centraal staat in dit boek, zult u ook Travis Tygart leren kennen, een man die we zijn gaan zien als de idealistische David die het opnam tegen Lance, de ogenschijnlijk onverslaanbare Goliath. Tygart wist dat het Amerikaanse antidopingagentschap, dat structureel over veel te weinig geld beschikte, de financiële middelen en de macht ontbeerde die het nodig zou hebben om zijn zaak tegen Armstrong hard te maken. Maar nadat federale aanklagers hun strafrechtelijke onderzoek hadden gestaakt zonder een aanklacht in te dienen, had Tygart het gevoel dat hij niet anders kon dan het tegen Lance op te nemen, hoe zwaar die uitdaging ook was. Hij ging de strijd aan gewapend met wat

misschien wel niet meer dan een katapult leek vergeleken met Lance en zijn team van goedbetaalde, machtige advocaten en publiciteitsagenten, maar uiteindelijk bleek die katapult een bijzonder krachtig wapen te zijn. Hoe dit allemaal is gegaan, is het verhaal dat u in dit boek zult lezen.

True blue

 m klokslag elf uur reden negen mannen in het donkerblauwe tenue van de us Postalploeg – die deel uitmaakte van een peloton van honderdvijftig wielrenners uit eenentwintig ploegen – het plaatsje Lannemezan in Zuidwest-Frankrijk uit. Ze begonnen aan een loodzware rit van zes uur die over zeven Pyreneeëncols zou voeren. Het was zaterdag 17 juli 2004. Aan het begin van de dertiende etappe van de Tour de France was het al 25 graden.¹

De Ronde van Frankrijk staat erom bekend dat hij onmenselijk zwaar is. De wedstrijd duurt drieëntwintig dagen, waaronder twee rustdagen, en bestaat uit zeventien etappes, waaronder de vlakke etappes die geknipt zijn voor de sprinters, zware bergetappes voor de klimmers, minder zware bergetappes en een aantal tijdritten, inclusief de proloog waarmee de Tour doorgaans begint.

Dit zou de zwaarste dag van allemaal worden. Het was een etappe van 205 kilometer over de bochtige wegen van de Midi-Pyrénées, waar beboste heuvels overgingen in alpenachtige weiden, waarna de renners door een vlak stuk landbouwgrond naar de afsluitende reeks torenhoge bergtoppen reden: de geleidelijk oplopende Col d'Aspin, de verraderlijke Col de Latrape en ten slotte het beruchte Plateau de Beille.

Lance Armstrong begon de dag als de nummer twee van het algemeen klassement. Hij had een achterstand van 5 minuten en 24 seconden op de zwaarmoedige Fransman Thomas Voeckler. In een normale wedstrijd was een voorsprong van vijf minuten aanzienlijk, maar in de Tour kon zo'n marge als sneeuw voor de zon verdwijnen. Armstrongs belang-

rijkste rivaal, Jan Ullrich, de man die de grootste kans maakte hem ook nog na de bergen op de hielen te zitten, volgde op slechts 3 minuten en 36 seconden. Het doel van Armstrong en van de us Postalploeg was om het tijdsverschil tussen hem en de rest van zijn achtervolgers onoverbrugbaar groot te maken.

Toen ze de bebouwde kom hadden verlaten, ging de Postalploeg in de gebruikelijke formatie rijden: acht renners reden op kop van het peloton, met Armstrong veilig in het midden om hem uit de wind te houden. Elke ploeg die meedoet aan de Tour heeft een kopman, de man die het hoogst zal finishen. Terwijl de kopman zich focust op de strijd om de gele trui, voert de rest van de ploeg het zware werk uit: in de wind rijden, tegenstanders onder druk zetten met uitgekiende tactische manoeuvres, zich laten terugzakken naar de ploegleiderswagons om bidons met water voor de kopman op te halen. Er was geen wielerploeg die zo gefocust was op de kopman als Postal. En er was geen kopman die meer loyaliteit en inzet van zijn knechten verwachtte dan Armstrong.

Armstrongs ploegmaats zorgden ervoor dat hij veilig op de beste plek in het peloton kon rijden: vlak achter de voorste renners, de 'speer' van us Postal, waar geen wind stond en de kans op een valpartij het kleinst was. Armstrong reed in het kielzog van zijn ploegmaats en maakte gebruik van de snelheid van de groep, waardoor hij 30 tot 60 procent minder energie hoefde te gebruiken dan wanneer hij alleen zou rijden.

Het peloton lijkt op een sierlijke amoebe: de omtrek verandert voortdurend terwijl het over de weg scheert. Binnen de amoebe verdringen de renners van de verschillende ploegen elkaar met hun ellebogen, porren elkaar in de ribben en rijden met hun banden tegen elkaar aan in het onophoudelijke gevecht om de beste positie. Op het veertig kilometer lange stuk naar de voet van de eerste klim van die dag ging de us Postalploeg meteen voor in het peloton rijden; ze versnelden al op de vlakke wegen, waar de renners normaal gesproken zuinig omspringen met hun energie. Door het tempo op het vlakke hoog te houden – een techniek waar Postal als eerste mee begon – werden de kleine klimmers van andere ploegen, die met hun kleine lichamen op het vlakke in het nadeel waren, uitgeschakeld.